

ולמה קדמה אמרת "זהה אם שמויע" ל"זיאמר"?⁽¹⁰⁾, משום ש"זהה אם שמויע" נאמר בה "ולמדתם אותם וגור" דהינו תלמוד תורה שהוא גותג בין ביום ובין בלילה, ואילו ב"זיאמר" נאמרה פרשנת ציצית⁽¹¹⁾, וחובה איינו גותג אלא ביום בלבד.

אמר רבי יהושע בן קרחה: למה קדמה פרשנת "শמויע" ל"זהה אם שמויע" בסדר אמרתן ב"קריאת שמע"?⁽⁸⁾, כדי שיקבל עלייו על מלכות שמים תחילתה באומרו "ה' אלהינו", ואחר כך מקבל עלייו על מצוות, כשהוא אומר "זהה אם שמע תשמעו אל מצוותי".⁽⁹⁾

כהרשב"א [בחערה 1] שמהתורה הקורא פרשיות שלא כסדרן יצא, שאל"כ הרי היה אפשר לומר שקדמה "שמע" משום שנאמר "ויהיו" שלא קרא למפרען, ובכחלה שرك הקורא פסוקים למפרע לא יצא, וראה רבינו יונה להלן [טו א]. ובפרי חדש [סז] הוכיח מכאן שלמד"ד ק"ש DAOРИיתא גם "זהה אם שמויע" DAOРИיתא, שאל"כ הרי פשיטה ש"שמע" קודם. ורבה השאגת אריה [ב] שאין דין להקדים מצוה DAOРИיתא לדרבנן, וראה צל"ח ומפניי [דר ב].

9. לכארה תמורה, שהרי המשعبد עצמו לוולטו מתחייב כפי אופן השعبد, וכיון ששעבד אדם עצמו להקב"ה וראי קלולה בהשתעבדותו התחייבות לקיום מצותיו, ולמה צורך לקבלם על עצמו שוב. וראה פחד יצחק [שבועות כה, פסח סז] שהרוחיב בזה.

10. בתוס' יו"ט ביאר שאלה זו נובעת ממה שניינו ברישא ש"שמע" קדמה כדי להקדים קבלת על מלכות שמים, ואם כן יש להקדים גם את "זיאמר" שאומרים בה "אני ה' אלוהיכם" ומקבלים בה על מלכות שמים.

11. השאגת אריה [ט] הוכיח מכאן שעיקר חיוב אמרת "זיאמר" הוא משום ציצית ולא משום זכירת יציאת מצרים, שאל"כ הרי מזכירין יציאת מצרים גם בלילה, ובכחלה שיזא י"ח הזכרתה גם בברכות ק"ש בלבד [והיינו שהזכרת ציצית היא מדיני ק"ש, והיא גותגת רק ביום, אך יציאת מצרים היא חיוב בפני עצמו, וקראיאתה

להזכיר שהאיסור להפסיק הוא רק לפני "אמת ויציב" ולא לפני "אמת ואמונה", כי בלילה אין חיוב לומר פרשנת "זיאמר" [בדלהן יד ב]. ובכיאור הלכה [דר"ה ואלו] כתוב לפ"ז שבין "זיאמר" ל"אמת" נחשב "בין הפרקים", ואף צידד שבתפילה מעריב כל פרשנת "זיאמר" נשחתת כבן הפרקים, [ועיין בסוף ההקדמה למשנה ברורה שזכור בו, ויש לדון אם בין "אמת" ל"זאמונה" יחשב בין הפרקים].

7. רבינו יונה הביא מחולקת ראשונים אם לא יפסיק כלל [אלא באמצעות הפרק הבא, אחר "ויציב" כנ"ל], או שדינו באמצעות הפרק שسؤال מפני היראה ומשיב מפני הכבוד. והרמב"ם [ב] יז נקט כדעה השניה, ובכיאור הרשב"ץ [יד ב] שהולך לשיטתו ש" מפני היראה" הוא שמא ירגנו וכן יכול להפסיק גם בין "ה' אלוהיכם" ל"אמת" [ולא ביאר " מפני הכבוד"]. והמאיירי כתוב שאינו טעם נכון, כי ודאי יכול לומר דברו קצר זה קודם שיישאל בשולם המלך.

8. אין הנידון על סדר כתיבתן בתורה, שהרי בסמוך הוסיף לדון על קידמת "זהה" ל"זיאמר", אף שבתורה "זיאמר" קודמת. ותוס' להלן [יד ב ד"ה ולמה] כתבו שאין לומר שקדמה אמרת "שמע" משום שקדמה כתיבתה בתורה, שהרי קדמה גם ל"זיאמר" שנכתבה לפניה, וביארו שנידון המשנה הוא למה לא מקדים לומר "זהה" שנאמרה בלשון רבים קודם "שמע" שנאמרה בלבד. ובפמ"ג [משב"ז תחלת סד] ذكرק מכאן